



در رساله‌های بزرگ امام صادق علیه السلام



انواع تقسیم :

تقسیم ، بر دو نوع است.

۱. تقسیم کل به اجزا یا تقسیم طبیعی: این تقسیم چهار نوع است.

۱. تقسیم و تحلیل عقلی : تقسیم یک شیء به اجزاء ماهیتش را تقسیم عقلی می گویند. مانند

تقسیم انسان به دو جزء: حیوان و ناطق.

۲. تقسیم و تحلیل طبیعی: به تقسیم اشیاء موجود در طبیعت به اجزایشان ، تحلیل طبیعی می

گویند.

۳. تقسیم و تحلیل صناعی: به تقسیم مصنوعات بشری به اجزاء غیر قابل انفکاک، تحلیل صناعی

می گویند.

۴. تقسیم و تحلیل خارجی : که خود دارای دو بخش است.

الف : تقسیم یک شیء به اجزاء ظاهر و قابل انفکاک که با یکدیگر متشابه هستند.

ب : تقسیم یک شیء به اجزاء ظاهر و قابل انفکاک که غیر متشابه هستند.

۲. تقسیم کلی به جزئیات یا تقسیم منطقی: مانند تقسیم انسان به افرادش = زید ، بکر و ...

سوال : فرق تقسیم منطقی با تقسیم طبیعی چیست؟

در تقسیم منطقی ، حمل مقسم بر هر کدام از اقسام ، یا حمل هر کدام از اقسام بر مقسم صحیح است ،

مثلا : در تقسیم انسان به زید و بکر، صحیح است که گفته شود : زید انسان است و یا این انسان زید است.